

Universul copilăriei

ISSN 2784 – 3289

ISSN-L 2784 – 3289

Centrul Școlar pentru Educație
Incluzivă “Alexandru Roșca”,
Piatra Neamț

Prezenta lucrare se adresează elevilor, părinților acestora și cadrelor didactice din învățământul special, în scopul promovării unui set de valori și principii necesare oricărui copil, pentru stimularea creativității și a interesului pentru lectură a elevilor noștri.

Echipa de redacție:

Editor: Prof. Larisa Bodnar

Colegiu redacțional: Prof. Elena Sandu

Prof. Niculina Simion

Coordonator: Director, prof. Irina Bălătescu

Universul copilăriei

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă “Alexandru Roșca”, Piatra Neamț

Nr. 6/2023

Str. 1 Decembrie 1918, nr. 68, Piatra-Neamț, jud. Neamț

<https://www.cseialrosca.ro/revista-scolii-universul-copilariei>

Piatra-Neamț, 2023

Restrospectiva lunii aprilie...

Luna aprilie a fost o lună marcată de activități frumoase, marcate de Sărbătorile Pascale. Elevii Centrului nostru au sărbătorit Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului și s-au pregătit așa cum se cuvine pentru sărbătoarea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, au sărbătorit cu bucurie Floriile și s-au distrat în mult așteptata vacanță de primăvară.

Săptămâna Altfel

După binemeritata vacanță, elevii Centrului s-au întors cu forțe proaspete pentru a desfășura activitățile planificate pentru Săptămâna Altfel, după cum urmează:

- **Ziua 1 - Sănătatea – bunul cel mai de preț**

În prima zi “altfel”, elevii noștri au învățat despre nutriție, despre importanța alimentației sănătoase și a activităților fizice zilnice pentru sănătate și s-au transformat în adevăratul Master Chefi, pregătind cele mai delicioase gustări sănătoase!

- **Ziua 2 – Celebru pentru o zi**

În a doua zi de activități, elevii Centrului au avut posibilitatea să își demonstreze talentele artistice: au dansat, au cântat, au pictat și s-au distrat, simțindu-se valorizați și apreciați de către colegii lor.

- **Ziua 3 – Călătorim, învățăm, vizităm și ne distrăm**

A treia zi “altfel” a stat sub semnul educației pentru valori. Elevii centrul s-au bucurat de vizite la instituțiile publice din Piatra Neamț, învățând să se comporte frumos în diverse situații de viață.

- **Ziua 4 – Siguranța copiilor pe stradă/ pe internet**

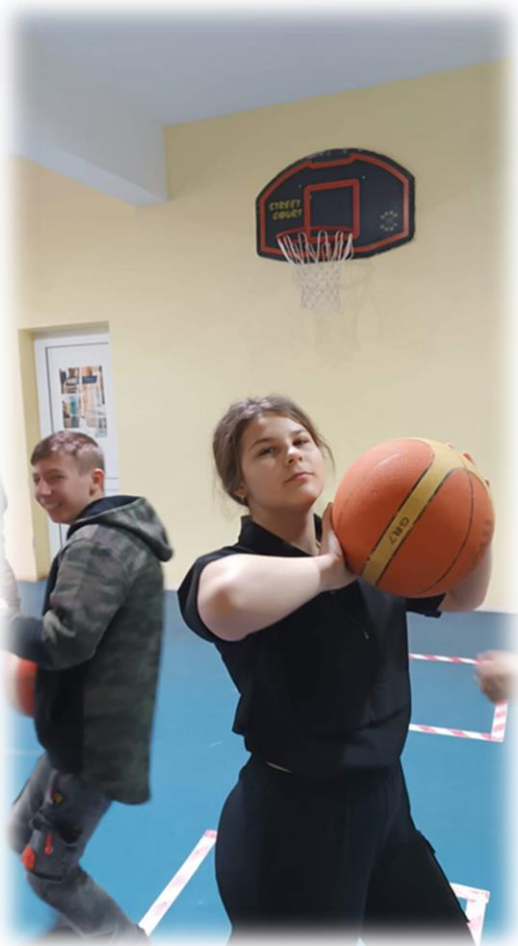
În ziua a patra de activități altfel, elevii noștri au învățat despre cum să se comporte pe stradă, au confecționat semne de circulație, și-au însușit regulile de circulație, dar au învățat și despre regulile de utilizare corectă, în siguranță, a internetului.

- **Ziua 5 – Invitație la mișcare!**

Ultima zi din Săptămâna Altfel nu putea fi decât distractivă! Elevii Centrului s-au distrat desfășurând activități sportive promovând un stil de viață activ și sănătos!

Școala și abilitățile viitorului - cum le dezvoltăm copiilor deprinderi care le vor fi de mare ajutor ca adulți

Prof. Irina Bălțătescu

Viitorul este incert și puțin controlabil, așa cum ne-a demonstrat chiar recenta pandemie.

Însă, în timp ce nu știm exact cum va arăta viitorul copiilor noștri, știm că vor trăi o lume diferită, complexă, cu o dinamică tehnologică accelerată, în care vor avea nevoie de abilități precum creativitate, gândire critică, comunicare și colaborare pentru a contribui în piața muncii, pentru a veni cu soluții la probleme complexe, pentru a-și atinge potențialul.

Mai jos sunt câteva exemple de abilități care pot fi formate chiar din primii ani de viață în familie sau la grădiniță și care sunt necesare copiilor pentru viitor.

- **Gândirea critică și rezolvarea problemelor – acțiuni care dau sens informațiilor care ne înconjoară**

Când spunem gândire critică ne referim la capacitatea copiilor de a da sens informațiilor care îi înconjoară, de a le analiza și explica, de a compara lucruri, de a emite păreri cu privire

la anumite idei, de a înțelege perspective și de a veni cu soluții la potențiale nevoi și probleme identificate în mediul înconjurător. Ele ajută deopotrivă dezvoltarea limbajului, dar și alfabetizarea, înțelegerea sensului din texte. Cele două abilități sunt exact opusul a ceea ce noi, ca elevi, am fost obișnuiți și pregătiți să facem în școală – reproducere, memorare, preluarea unor idei fără a le trece prin filtrul propriu, fără a exprima opinii și a compara perspective.

Dezvoltarea abilităților de gândire critică și rezolvarea problemelor nu este însă dependentă de anumite activități, fișe sau pregătiri, ci se poate face în orice moment de către adult prin:

- întrebări-cheie precum „Ce te face să spui asta?“, „Cum ai putea face diferit?“, „Cum ar fi dacă am proceda/spune/alege diferit?“, „Ce crezi despre acest lucru?“, „Ce soluție putem găsi?“;
- activități prin care copilul este expus întregului proces, în luarea deciziilor, găsirii soluțiilor. De exemplu – udatul plantelor. În loc să îi punem o stropitoare plină cu apă și să îi indicăm ce floare să ude, îl putem întreba pe copil dacă este nevoie să udăm plantele, dacă sunt uscate, le putem alege pe cele care au nevoie de apă. Apoi îl putem implica în găsirea stropitoare sau a vasului cu care udăm – e foarte posibil ca el să aibă și alte idei de recipiente cu care se poate uda, înțelegem mai multe despre cum vede el lumea. Putem număra sau enumera plantele, de câtă apă au ele nevoie (multă-puțină), putem emite idei despre ce se întâmplă dacă punem prea multă apă și în cele din urmă putem căuta soluții pentru a curăța locul după această activitate;
- problematizări: „Dar dacă ar fi diferit (și explicăm exact ce ar fi diferit)?“, „Mă întreb cum ar arăta așa?“.

- **Creativitatea – acea calitate a gândirii de a face noi conexiuni între informații**

Până nu demult, creativitatea era asociată cu abilitățile artistice și pusă în plan secund sau chiar refuzată copiilor pe motiv că nu îi ajută să aibă o carieră satisfăcătoare din punct de vedere financiar.

Societatea era organizată în jurul modelului industrial, unde oamenii care lucrau în fabrici, pe linia de asamblare, nu aveau nevoie să fie creativi, ci dimpotrivă, disciplinați, standardizati, obedienți și punctuali. Pe măsură ce revoluția tehnologică a schimbat modul cum ne raportăm la piața muncii, cum ne proiectăm raportul în cadrul societății, creativitatea revine în prim-plan, ca o abilitate esențială a viitorului.

Creativitatea se referă la acea calitate a gândirii de a face noi conexiuni între informații, de a veni cu soluții creative la probleme, de a crea noi idei pe baza unor date pe care le ai. Și nu mai este asociată doar cu arta, ci cu orice meserie.

Cum putem stimula creativitatea?

- jucăriile sau materialele open-ended (precum conuri de brad, ghinde, castane, crenguțe, nisip, apă, boabe de cereale, fasole, etc., lut, aluat, pietre, plastilină, seturi de construcții de lemn, cuburi, magneți, lego, grimms, creioane, acuarele, făină, mălai, jucării de joc de rol etc.) care dau posibilitatea copilului de a crea propriile jocuri fără un final predefinit, de a-și cultiva imaginația și de a exersa situații din mediul înconjurător;
- plictiseala joacă un rol important în stimularea creativității; un copil plictisit care nu are de lucru va fi un copil care își va găsi de lucru, va da un nou sens obiectelor pe care le găsește în mediul său; cu cât este mai ghidat și mai direcționat de adult, cu atât va fi mai dependent de acesta pentru a-și ocupa timpul; cu cât este lăsat să își trăiască momentele de plictiseală, să și le accepte, cu atât își va dezvolta creativitatea, imaginația, autonomia și chiar încrederea în sine.
- arta ca mod de exprimare, de comunicare cu lumea și cu sinele joacă un rol în dezvoltarea creativității; în acest sens, creioanele, acuarelele, lutul, plastilina sunt un must have pentru copiii preșcolari; de asemenea, adultul trebuie să pună accentul pe procesul creativ, pe experimentarea diverselor culori, texturi, materiale mai degrabă decât pe rezultatul final, adică pe „produsul“ actului creativ.

- **Colaborarea aduce cu sine o soluționare mai complexă a problemelor**

Învățarea este un act social, este mai bogată în interacțiunea cu ceilalți (copii sau adulți), iar expunerea la perspective diferite, moduri diferite de a înțelege lumea și de a aborda probleme, ne ajută să rezolvăm probleme complexe. Colaborarea presupune consens, negociere, adaptare, flexibilitate, empatie, o înțelegere mai profundă a problemelor și o soluționare mai complexă a acestora.

Învățarea la copii se produce cel mai bine în grupuri mici de 4-5 copii împreună cu un adult, care are rol de facilitator. Copiii schimbă păreri, se contrazic, argumentează, ajung la un consens și o potențială soluție. Subiectul în sine, activitatea sau jocul pe care ei le realizează, contează mai puțin. Importantă este colaborarea dintre ei, faptul că acționează ca un grup, că au un obiectiv comun, că fiecare poate veni cu perspectiva lui și poate contribui în cadrul grupului. Atunci se produce învățarea autentică. Acest exercițiu de joacă sau lucru în grupuri mici de copii ajută copiii pe termen lung, atât în viața academică, dar și în viața profesională.

- **Comunicarea – puterea de a exprima ceea ce gândești, ceea ce simți**

Se referă la abilitatea de putea exprima ceea ce gândești, ceea ce simți. Și deși în piața muncii se vorbește deja de ceva timp despre importanța comunicării, se fac multe cursuri cu adulți pe această temă, școala și grădinița formală sunt încă în urmă în a cultiva această deprindere esențială pentru orice domeniu de activitate.

Dezvoltarea abilității de comunicare începe încă din primele momente de viață ale copilului și multe studii arată că primii ani de viață și perioada preșcolară sunt esențiali în acest sens. În primul rând, abilitatea de a comunica se cultivă vorbind copilului mult în timpul interacțiunii cu el, în propoziții dezvoltate și citindu-i cărți potrivite vârstei pentru dezvoltarea vocabularului. Pe măsură ce crește, este important să îi dăm șansa să se exprime, să spună ce crede și să își argumenteze alegerile. La grădiniță ajută mult grupele mici de copii, în care educatorul poate interacționa cu fiecare în parte și îi poate da oportunitatea să

se exprime, să își cultive abilitățile atât de comunicare, cât și de gândire critică prin formularea unor întrebări precum „de ce crezi asta?“, „ce te face să spui asta?“, „dacă ar fi altfel, cum ar fi?“ etc.

Jocuri care ajută la dezvoltarea limbajului: cărți cu rime, joc treasure hunt cu obiecte care încep cu o anumită literă, descrie o întâmplare din trecut, descrie ilustrații, repovestește o poveste îndrăgită, anticipează ce urmează într-o poveste, desenează/pictează/dramatizează o poveste.

- **Abilitățile socio-emoționale**

Se vorbește mult despre dezvoltarea emoțională la copii în ultima vreme, mai ales de recunoașterea emoțiilor și verbalizarea lor. Cred că este important să menționăm aici că pentru dezvoltarea socio-emoțională joaca liberă între copii este esențială. Interacțiunea în grupuri mici și mai mari de copii îi ajută pe aceștia să observe emoțiile, reacțiile, acțiunile celorlalți, să își asume roluri de lider sau de adept (follower în engleză), să gestioneze diferite emoții, potențiale conflicte. Joaca liberă și spontană între copii ar trebui încurajată ca mod principal de dezvoltare socio-emoțională atât în grădinițe, cât și acasă în grupuri de prieteni de familie. De asemenea, discuțiile care apar în urma diferitelor interacțiuni pot fi momente pedagogice extraordinare din care copiii să învețe mai multe despre ei și despre ceilalți dintr-o perspectivă emoțională.

Concluzie

Sistemul de învățământ suedez este văzut ca „educația viitorului” pentru cei din afară. Unul dintre elementele cheie ale educației suedeze este orientarea către elev, mai degrabă decât spre rezultate.

În acest fel, elevii simt mai puțină presiune în timpul examenelor. Accesul tuturor la educație este un drept al tuturor, garantat prin lege în Suedia, indiferent de sex, zonă de reședință, condiții economice sau sociale. Toți elevii, după terminarea școlii, au o bază educațională care să le permită fie să-și continue studiile, fie să își găsească un loc de muncă și să ducă o viață activă.

Suedia are o programă școlară clară, care încurajează profesorii nu numai să îi învețe pe elevi să citească și să scrie, ci și să fie cetățeni funcționali. Pentru a face acest lucru, profesorii trebuie să îi provoace pe elevi, nu doar să le spună ce să învețe pe de rost. De la o vârstă fragedă până la universitate, studenții sunt încurajați, nu doar să primească cunoștințele, ci să le exerseze împreună cu colegii, să ceară lămuriri profesorilor, să dezbată diverse teme, astfel încât să înțeleagă ceea ce citesc.

Este important să recunoască propriul punct de vedere în raport cu diferitele subiecte pe care le gândesc. Acesta este motivul din spatele calității înalte a educației în Suedia. Nu este doar o bucată de hârtie pe care o înveți pe de rost, ci înseamnă să înțelegi despre ce este vorba, cum poți aplica acele cunoștințe, cum le poți folosi în viață sau ca membru al unei societăți.

Nu știm exact cum va arăta viitorul nostru sau al copiilor noștri, însă știm că societatea este într-o continuă revoluție tehnologică, că nu mai este suficient și necesar pentru un viitor adult să fie obedient și să facă munci repetitive sub umbrela unui job stabil, ci dimpotrivă, după multiple automatizări, se vor căuta oameni creativi, capabili să gândească critic, să vină cu soluții simple la probleme complexe, buni comunicatori în echipe colaborative. Și mai știm că toate aceste lucruri pot fi deprinse chiar din primii ani de viață și că avem nevoie să dăm un restart modului cum se face educație în grădinițe, să migrăm spre modele în care se pune accent pe grupuri mici, pe interacțiunea copiilor, pe joaca liberă, pe unicitatea fiecăruia și contribuția lui în cadrul unui grup.

Sursa:

<https://www.forbes.ro/scoala-si-abilitatile-viitorului-cum-le-dezvoltam-copiilor-deprinderi-care-le-vor-fi-de-mare-ajutor-ca-adulti-175140>

<https://www.edpost.ro/totul-despre-educatia-viitorului-modelul-suedez/>

Caracteristicile grupului țintă în bullying

Prof. Irina Bălțătescu

Cazurile de bullying implică cel puțin un agresor și o victimă, iar, în unele cazuri, există și martori.

Agresorul vrea să fie cel mai cool rănindu-i, intimidându-i sau jignindu-i pe cei din jurul său.

Agresorul este:

- temperamental,
- inflexibil,
- încrezător și
- nu îi place să accepte regulile
- de cele mai multe ori nu are empatie și
- chiar se bucură că produce durere celorlalți.
- dorește să domine și să-i controleze pe ceilalți,
- exagerează în situații obișnuite.

Agresorul abuzează de putere pentru a-i răni pe ceilalți, deliberat și în mod repetat.

Victima (persoana agresată) este copleșită de teamă. Unii elevi sunt predispuși să fie abuzați din cauză că sunt „diferiți”.

De cele mai multe ori, victimele agresorilor sunt elevii care au următoarele caracteristici:

- supraponderali sau subponderali,
- au abilități sociale scăzute,
- au puțini prieteni sau nu au prieteni,

- sunt săraci sau bogați,
- au religie sau rasă diferită,
- sunt scunzi sau prea înalți,
- au slabe abilități sportive,
- sunt inteligenți, talentați,
- au dizabilități fizice,
- sunt persoane noi din grup,
- au părinți divorțați sau
- sunt pur și simplu „diferiți” de ceilalți.

Spectatorul sau martorul este cel care vede fenomenul bullying, dar decide să nu intervină, de cele mai multe ori din frica de a deveni chiar el/ea o victimă.

Unii spectatori instigă agresorul să abuzeze victima. Majoritatea spectatorilor acceptă în mod pasiv, privind și nefăcând nimic.

De foarte multe ori, spectatorii pasivi formează audiența agresorului care dorește să obțină atenție și popularitate. Astfel, el este încurajat să continue comportamentul agresiv.

Spectatorul însă poate avea un rol important în oprirea agresiunii.

Putem discuta despre bullying fizic, verbal, sexual sau psihic.

Manipularea, bârfa, constrângerile, criticile, minciunile, zvonurile, satirizarea, comicul exagerat adresat unei persoane sau unui grup de persoane (în clasă, în cancelarie, pe holuri, în curtea școlii etc.), diferențelor pe care acestea le prezintă (înălțime, greutate, culoarea ochilor, culoarea părului, nivel cognitiv, potențial de învățare, rasă, etnie, religie, dizabilitate, tip de familie, nivel de cultură etc.) constituie comportament de tip bullying.

Cyberbullying – ul

Prof. Larisa Bodnar

• Ce este cyberbullying-ul?

Cyberbullying-ul sau hărțuirea online este bullying-ul realizat prin dispozitive mobile sau internet. Cyberbullying-ul este foarte neplăcut pentru că poate fi public, greu de dat jos de pe Internet și te poate afecta tot timpul, chiar și când ești acasă.

În plus, acesta rămâne postat mereu online și va avea repercusiuni asupra viitorului tău. Cum ai putea să eviți să treci printr-o situație de acest fel?

• De ce este cyberbullying-ul atât de îngrozitor?

- O mulțime de oameni pot să vadă ce se întâmplă sau chiar să participe.
- Se poate să nu știi cine te hărțuiește pentru că acesta și-a creat un cont fals și trimite în mod anonim mesaje.
- Este greu de îndepărtat pentru că este postat pe internet și poate fi ușor preluat sau salvat de alte persoane.
- Este greu să scapi dacă simți nevoia să folosești tehnologia des.
- Conținutul poate fi văzut de foarte multe persoane.
- Conținutul poate fi găsit de străini la o căutare Google.
- Informațiile postate pe internet rămân online și nu mai ai controlul asupra lor.

• Cum arată cyberbullying-ul?

- Primirea unor mesaje răutăcioase de la persoane cunoscute sau de la necunoscuți.
- Primirea unor mesaje amenințătoare sau jignitoare prin intermediul rețelelor sociale, precum Facebook sau AskFm
- Trimiterea către alții o unor poze sau clipuri cu tine cu scopul de a te jigni sau a te face să te simți stânjenit
- Răspândirea de zvonuri despre tine prin SMS sau aplicații de chat precum WhatsApp sau Viber
- Furtul parolelor tale pentru a-ți prelua conturile
- Crearea unui profil fals cu pozele tale sau postarea de statusuri și comentarii ca venind din partea ta.

Cum poate afecta cyberbullying-ul?

O persoană care este hărțuită online poate experimenta multe trăiri negative, precum:

- Sentimente de vinovăție
- Persoana se poate simți prinsă într-o situație fără scăpare
- Se poate simți singură, ca și cum nimeni nu o susține
- Se poate simți exclusă
- Sentimente de depresie, supărare și respingere de către grup
- Sentimente de frică și nesiguranță

Anxietate și stres

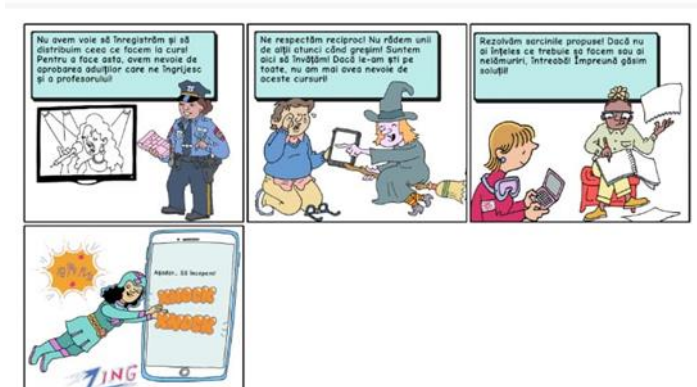
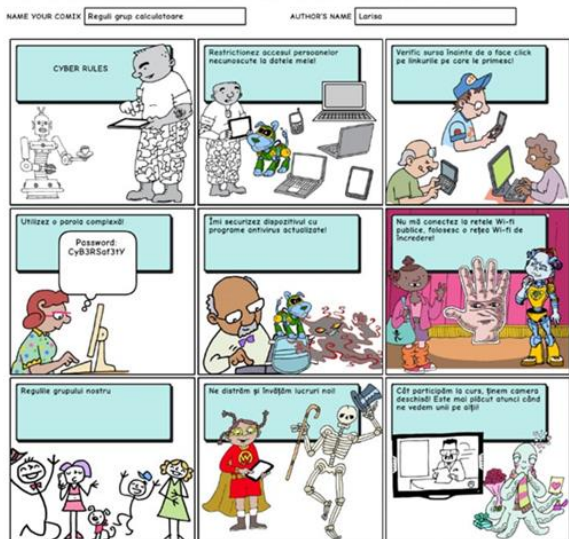
Ce pot face?

- Nu posta informații personale precum adresa sau numărul de telefon și nu le împărtăși pe acestea cu persoane necunoscute. Ai grijă ce tip de poze postezi sau distribuie.
- Păstrează-ți parolele doar pentru tine. Nu le spune nici măcar prietenilor.
- Nu răspunde unor mesaje atunci când ești nervos sau supărat. Un răspuns din partea ta poate încuraja hărțuitorul să continue.
- Deloghează-te pentru o perioadă de timp.
- Raportează și blochează persoanele care te deranjează.

WWW.MAKEBELIEFS.COMIX.COM

GO THERE TO CREATE YOUR OWN!

AFTER YOU SIGN IN BE SURE TO CLICK ON THE "SAVE" BUTTON SO YOUR CREATION WILL BE ADDED TO YOUR LIST OF COMICS!
AS YOU MAKE CHANGES TO YOUR COMIC, BE SURE TO CLICK ON THE "UPDATE" BUTTON TO SAVE YOUR EDITS.

Sursă articol: <https://oradenet.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>

Fundația **Autonom**

PROTOCOL DE COLABORARE PRIN VOLUNTARIAT

„FII DEȘTEPT, ALEGE CORECT!”

Prof. Elena Sandu

În cadrul campaniei de prevenire „**Fii deștept, alege corect!**” a fost realizată o activitate de informare, conștientizare și educare a elevilor cu privire la riscurile consumului de alcool, tutun, droguri și alte substanțe interzise, susținută de reprezentantul Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Neamț, de Echipa Autonom, în calitate de voluntari și coordonator CȘEI „Al.Roșca”, profesor, Sandu Elena.

În cadrul acestei activități, elevii au vizionat un scurt-metraj specific temei propuse, au primit informații și dezbătut riscurile consumului de droguri și alte substanțe, iar în final, au pus în practică cunoștințele cu ajutorul „Ochelarilor speciali”.

Totodată, reprezentanta Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Neamț a oferit suport și consiliere individuală și de grup elevilor care au solicitat acest sprijin.

Reprezentant al Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Neamț, doamna Mihaela Năstasie

Echipa Autonom,

Elena Buruiană

Mădălina Popa

Bogdan Bândac

Marius Beșu

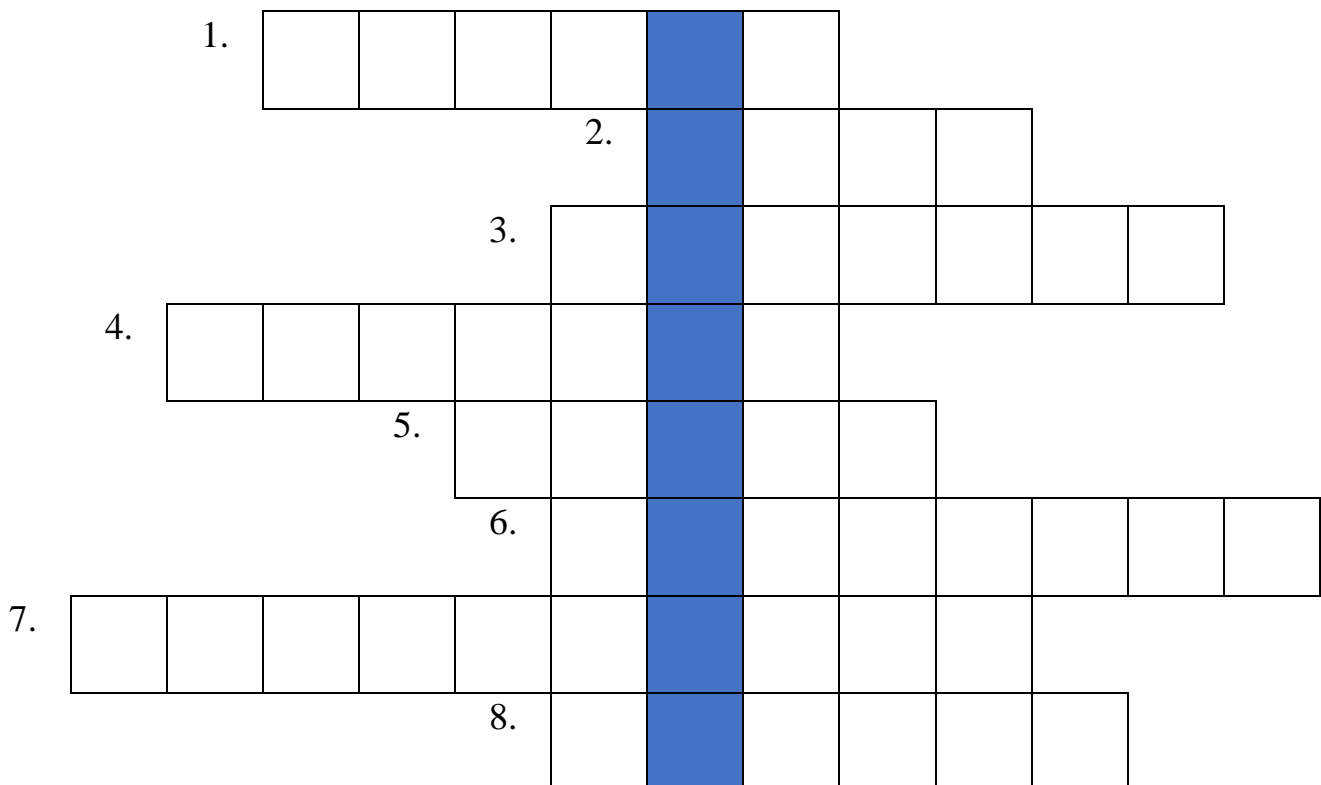
Aspecte „negative” ale copiilor cu dizabilități

Niculina Simion, profesor itinerant/de sprijin

Trebuie să știți că majoritatea tulburărilor de dezvoltare sunt însoțite și de alte afecțiuni sau probleme de diferite tipuri: fiziologice, de personalitate, kinetice.

De exemplu, autismul este încadrat în polihandicap, tocmai datorită afecțiunilor asociate acestuia. Veți descoperi câteva din aceste afecțiuni sau probleme cu care copiii respectivi se confruntă, rezolvând rebusul alăturat.

1. Se mai numește și comunicare verbală;
2. Denumire generică pentru perioada de odihnă pe timpul nopții sau după amiază;
3. Afecțiuni kinetice;
4. Afecțiuni ale sistemului nervos;
5. Denumire generică pentru nervozitate, frustrare însoțită de violență;
6. Probleme cu inima;
7. Tulburări legate de hrană;
8. Întârziere, stare a unei persoane de rămânere în urmă a dezvoltării fizice sau psihice a acesteia;

Cuprins

Restrospectiva lunii aprilie.....	3
Săptămâna Altfel	6
☐ Ziua 1 - Sănătatea – bunul cel mai de preț	6
☐ Ziua 2 – Celebru pentru o zi	8
☐ Ziua 3 – Călătorim, învățăm, vizităm și ne distrăm	12
☐ Ziua 4 – Siguranța copiilor pe stradă/ pe internet.....	13
☐ Ziua 5 – Invitație la mișcare!	15
Școala și abilitățile viitorului	16
☐ Gândirea critică și rezolvarea problemelor – acțiuni care dau sens informațiilor care ne înconjoară	16
☐ Creativitatea – acea calitate a gândirii de a face noi conexiuni între informații	17
☐ Colaborarea aduce cu sine o soluționare mai complexă a problemelor	19
☐ Comunicarea – puterea de a exprima ceea ce gândești, ceea ce simți.....	19
☐ Abilitățile socio-emoționale	20
Caracteristicile grupului țintă în bullying	22
Agresorul.....	22
Victima	22
Spectatorul.....	23
Cyberbullying – ul.....	24
☐ Ce este cyberbullying-ul?	24
☐ De ce este cyberbullying-ul atât de îngrozitor?	24
☐ Cum arată cyberbullying-ul?	24
☐ Cum poate afecta cyberbullying-ul?.....	25
☐ Ce pot face?	25
PROTOCOL DE COLABORARE PRIN VOLUNTARIAT	26
„ <i>FII DEȘTEPT, ALEGE CORECT!</i> ”	26
Aspecte „negative” ale copiilor cu dizabilități.....	28